

МЕНЕДЖМЕНТ СТАРТАП-ПРОЕКТІВ (ЗО-4)

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	G - Інженерія, виробництво та будівництво
Спеціальність	G3 - Електрична інженерія
Освітні програми	Електроенергетика та електромеханіка Електричні системи і мережі Електричні станції Електромеханічні системи автоматизації, електропривод та електромобільність Електротехнічні пристрої та електротехнологічні комплекси Управління, захист та автоматизація енергосистем Електричні машини та апарати
Статус дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Очна (денна)
Рік підготовки, семестр	5 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	3 кредити/90 годин (лекції: 16 год, практичні: 30 год, СРС: 44 год)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік, модульна контрольна робота
Розклад занять	Згідно розкладу: http://roz.kpi.ua https://schedule.kpi.ua
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор/практичні заняття Шевчук Олена Анатоліївна Професор кафедри економічної кібернетики, доктор економічних наук, професор, контактні дані: робочий кабінет (сайт): https://ecocyber.fmm.kpi.ua/uk/shevchuk-olena-anatoliyivna/ e-mail: shevchuk-oa@ukr.net
Розміщення курсу	Платформа дистанційного навчання «Сікорський» https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id= АС «Електронний Кампус» https://campus.kpi.ua Електронний архів наукових та освітніх матеріалів КПІ ім. Ігоря Сікорського (ELAKPI): https://ela.kpi.ua/

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна «Менеджмент стартап-проектів» вивчає теоретичні та практичні основи сучасних економічних, мотиваційних, правових засобів, методів і форм управління стартапами з метою побудови успішної бізнес-моделі.

Менеджмент стартап-проектів є дисципліною, що поєднує як спеціальні, так і міждисциплінарні знання. Кожен стартап-проект, побудований на індивідуальній інноваційній ідеї, є унікальним і потребує залучення фахівців за різними інженерними напрямками підготовки, тому ця дисципліна буде корисна усім технічним напрямкам, які формують потужний інноваційно-науковий потенціал. Спеціальні знання відбивають особливості тієї промисловості, до якої належать підприємства. Вивчення даної дисципліни базується на концепціях і поняттях теорії управління, управління інноваціями, інтелектуальною власністю. Цим і визначається актуальність навчального курсу «Менеджмент стартап-проектів» в циклі обов'язкових дисциплін підготовки магістрів у галузі електричної інженерії

Предметом дисципліни «Менеджмент стартап-проектів» є система теоретичних знань і прикладних вмінь та навичок зі створення і управління стартап-проектами.

Мета курсу – формування системи знань та оволодіння комплексом практичних навичок щодо управління розробленням, супроводженням, розвитком стартап-проекту, його маркетингового, організаційного планування та фінансового обґрунтування шляхом використання сучасного інструментарію управління інноваціями, менеджменту проектів, бізнес-аналітики і бізнес-моделювання.

Курс орієнтований на формування у студентів наступних компетентностей:

- ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК07. Здатність виявляти та оцінювати ризики.
- ЗК08. Здатність працювати автономно та в команді.
- ЗК09. Здатність виявляти зворотні зв'язки та корегувати свої дії з їх врахуванням

Цілі курсу реалізуються через досягнення наступних програмних результатів навчання:

ПРН06. Здійснювати пошук джерел ресурсної підтримки для додаткового навчання, наукової та інноваційної діяльності.

ПРН08. Враховувати правові та економічні аспекти наукових досліджень та інноваційної діяльності.

М'які навички (Soft skills):

- Комунікативні навички та вміння ефективно взаємодіяти з командою, інвесторами, партнерами та клієнтами.
- Аналітичне мислення та здатність до критичного аналізу проблем, прийняття рішень в умовах невизначеності.
- Гнучкість та адаптивність до швидких змін, вміння швидко перебудовувати стратегії та плани.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Пререквізити: Дисципліна потребує базових знань з економіки і організації виробництва.

Постреквізити: Дисципліна буде корисною для роботи з магістерської дисертації

3. Зміст навчальної дисципліни

- Тема 1. Сутність та особливості стартап-проектів.
- Тема 2. Розробка бізнес-ідеї стартапу
- Тема 3. Формування команди стартап-проекту.
- Тема 4. Бізнес-моделювання стартапу
- Тема 5. Маркетингове планування стартапу
- Тема 6. Інвестиційне та фінансове забезпечення стартапу.
- Тема 7. Презентування стартап-проектів

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Шевчук, О. А., Бояринова К.О., Рощина Н.В. Менеджмент стартап-проектів: навчально-методичний комплекс з дисципліни [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. А. Шевчук, К. О. Бояринова, Н. В.Рощина ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,48 МбайтБ). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. – 140 с. – Назва з екрана. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/62469>
2. Розробка стартап-проектів. Практикум [Електронний ресурс]: навчальний посібник / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: К. О. Бояринова, М. О. Кравченко, К. О. Копішинська, О. А. Шевчук. – Електронні текстові дані (1 файл: 4,13 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. – 137 с. – Назва з екрана. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/68526>
3. Управління стартапами: підручник / Гавриш О. А., Бояринова К. О., Кравченко М. О., Копішинська К. О. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2020. 716 с.
4. Менеджмент стартап проектів: підручник / О. А. Гавриш, В. В. Дергачова, М. О. Кравченко, Н. І. Ситник, Ж. М. Жигалкевич, К. О. Бояринова, О. В. Гук, Г. А. Мохонько, Є. В. Дергачов, К. О. Копішинська. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 344 с.
5. Войтко С. В. Управління проектами та стартапами в Індустрії 4.0 : підручник для здобувачів ступеня магістра за технічними спеціальностями. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 199 с.
6. Розробка стартап-проектів: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальностей 151 – «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» та 152 – «Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка» / О. А. Гавриш, К. О. Бояринова, К. О. Копішинська; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 188 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/29447>
7. Розробка стартап-проектів: Практикум: навч. посіб. для студ. спец. 151 – «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» та 152 – «Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка»/ О. А. Гавриш, К. О. Бояринова, К. О. Копішинська; Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 116 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/29450>
8. Менеджмент стартап-проектів [Електронний ресурс] : навчальний наочний посібник для студентів спеціальностей 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг» / О. А. Гавриш, К. О. Бояринова, М. О. Кравченко, К. О. Копішинська ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові дані (1 файл: 37,15 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 435 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/43531>
9. Менеджмент стартап-проектів: практикум [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальностей 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка», 144 «Теплоенергетика» всіх спеціалізацій / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Ю. О. Єрешко, І. М. Крейдич, О. А. Шевчук. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,02 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 100 с. Url: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/36722>

Додаткова література

1. Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами. Робочий зошит студента. Київ: Міністерство освіти і науки України. Міністерство цифрової трансформації України ГО «Платформа інноваційного партнерства» (YEP™) ДІЯ.БІЗНЕС, 2020. 51 с. URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/576587/mod_resource/content/1/%d0%a1%d1%82

%d1%83%d0%b4%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b0%d0%bc.%20%d0%a0%d0%be%d0%b1%d0%be%
d1%87%d0%b8%d0%b9%20%d0%b7%d0%be%d1%88%d0%b8%d1%82.pdf

2. Маркетинг стартап-проектів: навч. посіб. для усіх спеціальностей другого освітнього ступеню «магістр» / За заг. ред. С. О. Солнцева / С.О. Солнцев, О.В. Зозульов, Н. В. Юдіна, Т. О. Царьова, Н. В. Язвінська; Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові дані (1 файл: 3,2 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 218 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/27437/1/Marketing_startup-project.pdf
3. Olena Shevchuk; Robert Kish; Illia Fedorchenko. Prospects for the development of the innovative ecosystem of Ukraine in the post-war period Ewar period *Economic Bulletin of the Ukrainian State University of Chemical Technology*, , 2023, N 2, С. 176—187 DOI: <http://dx.doi.org/10.32434/2415-3974-2023-18-2-176-187> (фахове видання, категорія Б)
4. О. А. Shevchuk; S. O. Streliuk; S. O. Stroieviy. The impact of startup ecosystems on renewable energy technologies. war period *Economic Herald of SHEI USUCT*, 2023, N 2, С. 188-198. DOI: 10.32434/2415-3974-2023-18-2-188-198 (фахове видання, категорія Б)
5. О. Shevchuk, Y. Sliusar, A. Liuter. Prospects for renewable energy development in the post-war reconstruction of Ukraine. *Efektivna ekonomika*, 2023. No 12. DOI: [10.32702/2307-2105.2023.12.18](http://dx.doi.org/10.32702/2307-2105.2023.12.18) (фахове видання, категорія Б)

Інформаційні ресурси

1. Шевчук О.А., Рощина Н.В. Менеджмент стартап-проектів дистанційний курс, що розміщений на платформі дистанційного навчання «Сікорський» Адреса розміщення <https://do.ipkpi.ua/course/view.php?id=6980>, Затверджений Методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського, Сертифікат Серія ДК №0218 від 26.10.2023 р.
2. 100 корисних сайтів та інструментів для стартапів: веб-сайт. URL: <http://aphd.ua/100-korysnykh-saitiv-ta-instrumentiv-dlia-startapiv>
3. Kickstarter: веб-сайт. URL: <https://kickstarter.com>
4. RocketHub: веб-сайт. URL: <https://rockethub.com>
5. TechUkraine: веб-сайт. URL: <https://techukraine.org>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методи навчання, форми та методи оцінювання

Методи організації навчання: лекції; проблемні лекції; практичні заняття; консультації; самостійна робота, робота з науковою літературою і інформаційними ресурсами.

Загальні методи навчання: метод проблемного викладу; діалогово-комунікаційні технології; метод проблемно-пошукового викладення; дослідницький метод, відтворювальний метод під час виконання модульної контрольної роботи.

Спеціальні методи навчання: метод наукової інтерпретації, метод наукових досліджень; метод критичного аналізу; метод аналітичних досліджень; метод гіпотетико-дедуктивного дослідження; метод наукових дебатів

Елементи і прийоми: діалогово-комунікаційні прийоми; навчання через аргументацію, аналітичні огляди, групова робота

Метод дистанційного навчання – для інтерактивної взаємодії здобувачів та викладачів в синхронному (Google Meet) та асинхронному (Moodle) режимі.

Форми та методи оцінювання: модульна контрольна робота; науково-дослідні завдання, опитування, групова дискусія.

Засвоєння освітньої компоненти передбачає відповідні методи навчання та оцінювання, які забезпечать досягнення програмних результатів навчання.

Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання

ПРН	Методи навчання	Форми оцінювання
1	2	3
ПРН 06, ПРН 08,	<i>Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності:</i> лекції, практичні заняття, самостійна робота, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами; <i>загальні методи навчання:</i> метод проблемного викладу, пояснювально-ілюстративний, евристичний, інтерактивний; <i>спеціальні методи навчання:</i> аналітичні, творчі завдання; командна робота; <i>методи створення інтересу і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:</i> презентації; виконання навчально-дослідного завдання; аналітична доповідь, дискусія.	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: модульну контрольну роботу; опитування, групових завдань (ділова гра), науково-дослідних завдань (тренінг практичних навичок). Календарний контроль: перша та друга атестація. Семестровий контроль – залік.

Примітка: ПРН – програмний результат навчання

Навчальним планом передбачено проведення 16 годин лекційних та 30 годин практичних занять, модульний контроль.

Календарно-тематичний план та структурно-логічна побудова вивчення курсу

Тиждень навчання	Назва розділів, тем	Л.	П.	Опис занять
1	Тема 1. Сутність та особливості стартап-проектів	2	2	Лекція. Історичні передумови появи стартапів. Сутність понять «менеджмент» та «стартап». Відмінності стартап-компанії від традиційного підприємства. Практика. Опитування за темою; командне завдання: визначення належності проектів до стартапів.
2	Тема 1. Сутність та особливості стартап-проектів	–	2	Практика. Аналіз успішних та невдалих історій створення стартапів.
3	Тема 2. Розробка бізнес-ідеї стартапу	2	2	Лекція. Бізнес-ідея та ідея продукту стартапу. Розробка мінімально життєздатного продукту (MVP). Перевірка життєздатності ідеї. Практика. Групове завдання: формулювання та реалізація ідеї стартап-проекту.
4	Тема 2. Розробка бізнес-ідеї стартапу	–	2	Практика. Тренінг практичних навичок: формування та розвиток мінімально життєздатного інноваційного продукту.
5	Тема 3. Формування команди стартап-проекту	2	2	Лекція. Формування команди стартап-проекту. Команда та група. Стадії розвитку команди. Моделі формування ефективної команди. Ролі в команді. Практика. Ділова гра «Формування ефективної команди».
6	Тема 3. Формування команди стартап-проекту	–	2	Практика. Тренінг з тимблдингу – суперництво і співпраця в командоутворенні.
7	Тема 3. Формування команди стартап-проекту	–	2	Практика. Тренінг практичних навичок: формування та масштабування команди стартапу, розподіл часток стартапу між учасниками.
8	Тема 4. Бізнес-моделювання стартапу	2	2	Лекція. Сутність, види і особливості бізнес-моделей стартапів. Бізнес-модель – шаблон Canvas і Lean Canvas. Конфігурації бізнес-моделей.

				Практика. Науково-дослідне завдання – процес перетворення бізнес-ідеї у бізнес-модель.
9	Тема 4. Бізнес-моделювання стартапу	–	2	Практика. Тренінг практичних навичок: побудова Business Model Canvas (О. Остервальдер, І. Піньє) для власної бізнес-ідеї.
10	Тема 5. Маркетингове планування стартапу	2	2	Лекція. Особливості маркетингу стартапу. Методи оцінювання ринку. Взаємодія із споживачами стартапу. Реклама та просування продукту. Практика. Ситуаційне завдання «Опишіть область конкуренції високотехнологічного стартап-проекту».
11	Тема 5. Маркетингове планування стартапу	–	2	Практика. Групове завдання на базі кейсів «Маркетингове просування і формування онлайн-репутації стартапів у сфері енергетики».
12	Тема 5. Маркетингове планування стартапу	–	2	Практика. Тренінг практичних навичок: маркетинговий аналіз стартап-проекту реалізації власної бізнес-ідеї.
13	Тема 6. Інвестиційне та фінансове забезпечення стартапу	2	2	Лекція. Джерела інвестування стартапів. Оцінювання інвестиційної привабливості та вартості стартапів. Участь інвестора у стартап-проекті та його вихід. Практика. Вправа: складання інвестиційної пропозиції. Модульна контрольна робота (теоретичні й тестові завдання).
14	Тема 6. Інвестиційне та фінансове забезпечення стартапу	–	2	Практика. Ділова гра «Вибір та обґрунтування джерел фінансування стартап-проекту».
15	Тема 7. Презентування стартап-проектів.	2	2	Лекція. Структура та форма презентації стартап-проекту. Практика. Тренінг практичних навичок: презентування розробленого стартап-проекту.
Всього		16	30	

Примітка: Л – лекції, П – практичні заняття

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Навчальним планом передбачено 44 години самостійної роботи. На самостійну роботу вноситься:

1-2	4	Тема 1. Підготовка до опитування на аудиторному занятті: життєвий цикл стартапу, особливості стартап-проекту. Опрацювання та осмислення інформації з лекційних занять
3-4	5	Тема 2. Підготовка групового завдання: формування мінімально життєздатного інноваційного продукту. Опрацювання та осмислення інформації з лекційних занять
5-7	5	Тема 3. Підготовка групового завдання: формування та масштабування команди стартапу. Опрацювання та осмислення інформації з лекційних занять
8-9	5	Тема 4. Підготовка навчально-дослідного завдання: побудова Business Model Canvas О. Остервальдера та І. Піньє. Опрацювання та осмислення інформації з лекційних занять
10-12	5	Тема 5. Підготовка навчально-дослідного завдання: аналіз ринку, споживачів та конкурентів стартапу, SWOT-аналіз стартапу, формування стратегії просування, складання бюджету маркетингу. Опрацювання та осмислення інформації з лекційних занять
13-14	5	Тема 6. Підготовка навчально-дослідного завдання: розробка бізнес-плану стартап-проекту. Опрацювання та осмислення інформації з лекційних занять
13	4	Підготовка до модульної контрольної роботи
15	5	Тема 7. Підготовка до презентації розробленого стартап-проекту. Опрацювання та осмислення інформації з лекційних занять.

	6	Підготовка до заліку
Разом	44	

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Правила відвідування занять. Здобувачі вищої освіти зобов'язані відвідувати навчальні заняття передбачені графіком освітнього процесу (Правила внутрішнього розпорядку Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" (п. 9.5. <https://kpi.ua/admin-rule>). Присутність або відсутність здобувача на навчальному занятті шляхом нарахування або зниження балів не оцінюється.

Дистанційне навчання. У разі запровадження обмежень на відвідування університету у разі організації освітнього процесу у змішаному /дистанційному пов'язаних з введенням режиму воєнного стану в державі (або карантину), освітній процес здійснюється відповідно до Положення про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/188>), Регламенту проведення семестрового контролю в дистанційному режимі (<https://osvita.kpi.ua/node/148>). У режимі дистанційного навчання заняття відбуваються у вигляді онлайн-конференції на платформі Google Meet. Посилання на конференцію видається на початку семестру і розміщується в АС «Електронний кампус».

З метою забезпечення якісної підготовки здобувачів, дистанційний курс дисципліни розміщено на Платформа дистанційного навчання «Сікорський» (<https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=>). Результати оцінювання висвітлюють у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Інклюзивне навчання. Інклюзивне навчання відбувається відповідно до положення, що регламентує організацію навчання здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами, а також формування у КПІ ім. Ігоря Сікорського інтегрованого освітнього середовища шляхом впровадження комплексу заходів, що забезпечують повноцінне залучення таких здобувачів у освітній процес для здобуття ними вищої освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей. Детальніше: Положення про організацію інклюзивного навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/ppoin>).

Правила поведінки на заняттях. На заняттях слід дотримуватись норм етичної поведінки визначених у Кодексі честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>). На території університету здобувачі мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку (<https://kpi.ua/admin-rule>). В аудиторіях на лекційних та практичних заняттях, а також під час проведення занять у формі відеоконференції, користуватись мобільним телефоном потрібно у беззвучному режимі і тільки для пошуку необхідної для виконання завдань інформації, у т.ч. в інтернеті. Під час дистанційного режиму навчання слід використовувати інформацію розміщену на Електронний кампус. Активність, опрацювання та підготовка аналітичних матеріалів за результатами опрацювання лекційного матеріалу, аналітичних доповідей та навчально-дослідних завдань.

Позааудиторні заняття та залучення професіоналів-практиків. Під час вивчення дисципліни можливі позааудиторні заняття, що включають відвідування міжнародних конференцій та інших науково-практичних заходів за умови активної участі у таких заходах.

Для опанування і поглиблення практичних навичок на заняття можуть бути запрошені професіонали-практики (стейкхолдери) за попереднім узгодженням.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній. Положення про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/179>) регламентує визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті. У разі проходження здобувачем онлайн курсу чи іншого елементу неформальної освіти за наведеною у розділі «Додаткова інформація з дисципліни» здобувачеві/здобувачці можуть бути зараховані окремі змістовні модулі або теми дисципліни. В такому разі здобувач звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання. У разі навчання на неформальній освіті за самостійного її обрання проходить процедура валідації, що передбачає

подання здобувачем заяви на ім'я декана, декларації підтверджувальних документів. Рішення про визнання чи не визнання приймається комісією у складі завідувача кафедри, викладача, гаранта освітньо-професійної програми.

Правила призначення заохочувальних та штрафних балів. Заохочувальні бали, які не входять до загальної шкали оцінювання можуть бути отримані за участь у олімпіадах, конференціях, конкурсах наукових робіт, підготовка оглядів наукових праць чи наукових публікацій. Сума заохочувальних балів складає 10 балів, при цьому загальний рейтинговий бал здобувача не може перевищувати 100 балів.

Політика оцінювання контрольних заходів. Оцінювання контрольних заходів здійснюється згідно з Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Нижня межа позитивного оцінювання результату кожного контрольного заходу має бути не менше 60 % від максимальної кількості рейтингових балів, визначених для цього виду заходу, а негативний результат оцінюється у 0 балів.

РСО доводиться до відома здобувачів на першому навчальному занятті з навчальної дисципліни та не змінюється впродовж її вивчення, крім випадків перегляду рейтингової системи оцінювання впродовж семестру згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (п.7) (<https://osvita.kpi.ua/node/37>)

Поточний контроль проводиться як оцінювання результатів навчання здобувачів на основі поопераційного контролю та накопичення рейтингових балів за виконання завдань у процесі навчання відповідно до РСО. Заходи поточного контролю (МКР, робота на практичних заняттях) відбуваються у синхронному режимі. Не проходження заходу поточного контролю в синхронному режимі без поважних причин оцінюється у 0 балів.

Календарний контроль проводиться двічі на семестр за встановленими в РСО критеріями оцінювання та результатами заходів поточного контролю. Умовою отримання позитивної оцінки з календарного контролю з навчальної дисципліни є значення поточного рейтингу здобувача не менше, ніж 50 % від максимально можливого на час проведення такого контролю.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку за РСО-1 - "жорстка". Результати навчальної діяльності, передбачені заходами поточного контролю, оцінюються впродовж семестру. Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та набрали 60 і більше балів, отримують відповідну рейтингову оцінку без потреби проходження заходу семестрового контролю, які набрали менше 60 балів, а також ті, хто бажають підвищити свою рейтингову оцінку - проходять захід семестрового контролю. У цьому разі підсумкова оцінка отримується за суму балів, які студент отримав за залікову контрольну роботу.

До відомості семестрового контролю викладач вносить підсумкову рейтингову оцінку і, у разі потреби, - відмітку «не допущено» (невиконання умов допуску до семестрового контролю), «усунено» (порушення принципів академічної доброчесності або морально-етичних норм поведінки), «не з'явився» (здобувач, був допущений, але не з'явився на залік).

Результати оцінювання висвітлюються у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Політика дедлайнів та перескладань. МКР складаються лише у призначений день. Якщо контрольні заходи, або виконання завдань пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), надається можливість додатково скласти завдання протягом найближчого тижня. Невиконання завдань, а також порушення термінів їх виконання з неповажних причин не надасть можливості набрати відповідні бали рейтингу. Порядок ліквідації академічної заборгованості та перескладання семестрового контролю регулюється Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Здобувач, у якого за результатами семестрового контролю виникла академічна заборгованість, має право її ліквідувати відповідно до Положення про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/177>).

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Порядок ліквідації академічної заборгованості та перескладання семестрового контролю регулюється Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Здобувач, у якого за результатами семестрового контролю виникла академічна заборгованість, має право її ліквідувати відповідно до Положення про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/177>).

У випадку не згоди здобувача з оцінкою за результатами контрольного заходу, він має право подати апеляцію у день оголошення результатів відповідного контролю на ім'я декана факультету за процедурою визначеною Положенням про апеляції в КПІ в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/182>).

Політика щодо академічної доброчесності. Необхідним під час виконання завдань з дисципліни є дотримання політики та принципів академічної доброчесності (<https://kpi.ua/academic-integrity>), які, у тому числі викладено у Кодексі честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>), Положення про систему запобігання плагіату, фабрикації, фальсифікації в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (https://document.kpi.ua/2025_HOD-697). У разі виявлення дублювання робіт, плагіату - робота не приймається і відправляється на доопрацювання.

Політика використання штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту регламентується «Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/1225>). Усі завдання, як під час виконання навчальних завдань з дисципліни мають бути результатом власної оригінальної роботи здобувача. Використання ШІ для автоматичної генерації відповідей без подальшого їх аналізу та доопрацювання заборонено. Здобувачам не рекомендується покладатися на ШІ як на єдине джерело інформації. Важливо перевіряти та аналізувати отримані дані з інших авторитетних джерел. Усі випадки використання ШІ для виконання завдань мають бути чітко вказані та задокументовані. Це стосується як використання текстових генераторів, так і інших інструментів ШІ. Використання ШІ має відповідати принципам академічної доброчесності. Недотримання цього положення розглядатиметься як порушення академічної етики.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи (PCO-1 - "жорстка") згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>). Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів. Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60% від його рейтингового балу.

Рейтинг з кредитного модуля складається з балів, що він отримує за:

Стартові бали (max 100 балів):

- відповіді на практичних заняттях (опитування, участь у груповому завданні);
- науково-дослідні завдання;
- модульна контрольна робота.

Поточний контроль (max 100 балів):

1. Відповіді на практичних заняттях:

Розрахунок за одну відповідь – 6 відповіді (max – 30 балів):

- 5 балів – Відповідь є повною та всеохоплюючою, точною і відповідає на поставлене питання. Відповідь чітко і логічно сформульована, містить релевантні деталі та аргументи та демонструє глибоке розуміння теми.
- 4 бали – Відповідь є частковою, розглянуто не всі аспекти питання. Відповідь в загальному правильна, але містить деякі неточності. Відповідь зрозуміла, але може бути не повністю

чітко сформульована. Відповідь містить певні релевантні деталі, але не повністю аргументовані. Демонструє загальне розуміння теми, але є деякі прогалини.

3 бали – Відповідь часткова або неповна, розглянуто основні аспекти питання, але не всі. Відповідь в загальному правильна, але містить помилки або неточності. Відповідь зрозуміла, але є деякі проблеми з формулюванням. Містить кілька релевантних деталей, але не всі аргументи достатньо обґрунтовані. Демонструє загальне розуміння теми, але є очевидні прогалини.

0 балів – Відповідь відсутня або не відповідає на поставлене питання. Відповідь неправильна або нерелевантна. Відповідь нечітка або нелогічна. Відповідь не містить релевантних деталей або аргументів. Відсутнє розуміння теми або суттєві помилки.

2. Групове завдання .

Розрахунок за участь у груповому завданні (діловій грі) - 3 завдання по 10 балів (максимум – 30 балів):

10 балів – Усі учасники глибоко залучені до роботи, ефективно розподіляють ролі та демонструють синергію. Команда демонструє глибокий аналіз бізнес-кейсів та пропонує інноваційні, практичні рішення, що ґрунтуються на концепціях стартап-менеджменту. Висновки структуровані, логічні та представлені у переконливій формі.

9 балів – Майже всі учасники активно співпрацюють, але командна робота могла б бути більш злагодженою. Аналіз та рішення є дуже хорошими, але мають незначні недоліки або упущення. Рішення є ефективним, але йому бракує оригінальності або глибини. Висновки добре структуровані та зрозумілі.

8-7 балів – Деякі учасники менш активні. Співпраця є, але з помітними прогалинами в розподілі обов'язків. Аналіз є задовільним, але рішення поверхневе і не повністю враховує всі аспекти проблеми. Рішення є доречним, але не демонструє глибокого розуміння концепцій стартап-менеджменту. Відповіді структуровані, але потребують більшої чіткості.

6 балів – Лише декілька учасників активно працюють. Учасники працюють окремо, а не як команда. Аналіз проблеми обмежений. Рішення є поверховим, без урахування стратегічних факторів, та не відповідає на ключові аспекти завдання. Відповіді мають логічні чи структурні недоліки.

0 балів – Командна робота відсутня. Учасники не виявляють зацікавленості. Відсутнє розуміння завдання. Рішення не надано. Презентація нелогічна або безструктурна.

3. Підготовка науково-дослідних завдань – тренінг практичних навичок (максимум 20 балів).

Розрахунок за одне завдання (4 завдання):

5 балів – Науково-дослідне завдання є повним та всеохоплюючим. Виконано детальний аналіз та обробка інформації, усі питання розглянуті ґрунтовно. Робота логічно структурована, відповідає всім вимогам, містить точні дані, відповідні теоретичні і практичні аспекти, та демонструє глибоке розуміння теми. Джерела інформації адекватно підібрані та коректно оформлені.

4 бали – Науково-дослідне завдання майже повне, але можуть бути незначні недоліки в деталізації. Виконано гарний аналіз і обробку інформації, але деякі питання розглянуті поверхнево або з незначними пропусками. Робота добре структурована, але є деякі проблеми з відповідністю вимогам або деталізацією даних. Джерела інформації в основному адекватні, але можуть бути незначні помилки в цитуванні.

3 бали – Науково-дослідне завдання часткове або неповне, з обмеженим аналізом та обробкою інформації. Розглянуто лише основні питання, багато аспектів залишено нерозглянутими або недостатньо детально описаними. Робота має проблеми зі структурою або не відповідає всім вимогам. Джерела інформації використовуються, але є помітні помилки в цитуванні або не всі джерела є надійними.

0 балів – Науково-дослідне завдання відсутнє або не відповідає вимогам. Виконана робота є неправильною або нерелевантною. Аналіз та обробка інформації відсутні або мають серйозні помилки. Робота не структурована, не відповідає вимогам, і джерела інформації не використані або є повністю ненадійними.

4. Модульна контрольна робота: (max 20 балів)

(20 тестів, 0,5 бал кожний та теоретичне питання – 10 балів);

Розрахунок балів за одну контрольну роботу:

20 балів – Виконано тестові завдання та теоретичне завдання правильно;

19 балів – тестові завдання виконано з 1 помилкою;

13-17 балів – виконано не всі тестові завдання правильно;

12 балів – При виконанні тестових завдань допущено помилки та відповідь на теоретичне питання є не правильною;

0 балів – Завдання контрольної роботи не виконані, або виконані неправильно

Календарний контроль: проводиться двічі на семестр.

7 тиждень Умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 25 балів.

13 тиждень Умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 45 балів. Складено модульну контрольну роботу.

Семестровий контроль (залік) (max 100 балів).

Складається з поточного рейтингу за виконання всіх видів робіт.

Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та набрали 60 і більше балів, отримують відповідну рейтингову оцінку без потреби проходження заходу семестрового контролю, що переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею.

Здобувачі, які виконали умови допуску до заліку, але набрали менше 60 балів проходять захід семестрового контролю. У цьому разі підсумкова оцінка отримується за суму балів, які студент отримав за залікову контрольну роботу, що переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею.

Якщо здобувач виконав умови допуску до заліку і отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, він може взяти участь у заліковій контрольній роботі. У цьому разі підсумкова оцінка отримується за суму балів, які студент отримав за залікову контрольну роботу, що переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею. Якщо за результатами заліку здобувач отримав меншу кількість балів за кількість балів, отриманих за результатами заходів поточного контролю, то за “жорсткого” підходу здобувач отримує рейтингову оцінку за результатами заліку, що переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею.

Розрахунок балів за виконання завдань залікової контрольної роботи:

Залікова контрольна робота оцінюється із 100 балів. Контрольне завдання цієї роботи складається з двох частин: теоретичні питання (4 питання); тестові завдання (20):

Теоретичні питання	
19-20 балів	Відповідь є повною та всеохоплюючою, точною і відповідає на поставлене питання. Відповідь чітко і логічно сформульована, містить релевантні деталі та аргументи, що демонструє глибоке розуміння теми.
15-18 балів	Відповідь є частковою, розглянуто не всі аспекти питання. Відповідь в загальному правильна, але містить деякі неточності. Відповідь зрозуміла, але може бути не повністю чітко сформульована. Відповідь містить певні релевантні деталі, але не всі аргументи достатньо обґрунтовані. Демонструє загальне розуміння теми, але є деякі прогалини.
12-15 балів	Відповідь часткова або неповна, розглянуто основні аспекти питання, але не всі. Відповідь в загальному правильна, але містить помилки або неточності. Відповідь зрозуміла, але є деякі проблеми з формулюванням. Містить кілька релевантних деталей, але не всі аргументи достатньо обґрунтовані. Демонструє загальне розуміння теми, але є очевидні прогалини.

0 балів	Відповідь відсутня або не відповідає на поставлене питання. Відповідь неправильна або нерелевантна. Відповідь нечітка або нелогічна. Відповідь не містить релевантних деталей або аргументів. Відсутнє розуміння теми або суттєві помилки.
<i>Тестові завдання</i>	
1 бал	Відповідь вірна
0 балів	Відповідь не вірна

Максимальний бал за курс – 100 балів.

Відповідність рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Відмітки у відомості семестрового контролю, у разі не виконання визначених умов складання семестрового контролю:

Відмітка	Пояснення
Не допущено	Невиконання умов допуску до семестрового контролю
Усунено	Порушення принципів академічної доброчесності або морально-етичних норм поведінки
Не з'явився	Здобувач, був допущений, але не з'явився на залік

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

- Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль (додаток А до силабусу).
- Сертифікати проходження дистанційних або онлайн курсів за відповідною тематикою можуть бути зараховані за умови виконання вимог, наведених у Наказ № 7-177 від 01.10.2020 р. «ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВИЗНАННЯ В КПІ ІМ. ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, НАБУТИХ У НЕФОРМАЛЬНІЙ/ІНФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ», зокрема: Prometheus - Успішний стартап: від ідеї до масштабування (https://prometheus.org.ua/course/course-v1:UkrainianStartupFund+S_STARTUP101+2023_T1), Як створити стартап (https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+Startup101+2015_T2)
- Викладення дисципліни може бути переведено у дистанційну форму за відповідних умов згідно розпоряджень університету.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено: професор кафедри економічної кібернетики, д.е.н., професор Шевчук Олена Анатоліївна

Ухвалено кафедрою економічної кібернетики (протокол № 18 від 24.06.2026 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету електроенерготехніки та автоматики (протокол № 10 від 24.06.2026 р.

ДОДАТОК А

Перелік питань для підготовки до заліку

1. Зміст та специфіка стартапу.
2. Процес реалізації стартапу командою засновників та спільно з бізнес-компанією.
3. Особливості стартапу як інноваційного проекту, їх відмінності від проектів малого бізнесу.
4. Інструментарій планування стартап-проекту.
5. Стадії створення та розвитку стартап-проекту.
6. Етапи стартап-проекту: ініціація проекту, фандрайзинг, планування, реалізація, моніторинг і контроль, завершення.
7. Стадії розвитку стартап-проекту як проекту бізнесу.
8. Життєвий цикл стартап-проекту: фаза пошуку (ідея, запуск, мінімально доцільний продукт (Minimum Viable Product), тракція.
9. Життєвий цикл стартап-проекту: фаза зростання (зростання і зміцнення позицій, масштабування і захоплення ринків, публічне розміщення).
10. Півоту стартапу. Види поворотів стартап-проекту за продуктом, ринком та ін. Ключові метрики методології Pivot Startup.
11. Ключові моделі Півоту стартап-проекту, інструменти застосування півоту.
12. Пошук та генерування бізнес-ідеї стартапу (виявлення проблем, прихованих потреб, базування на нових та втрачених стартапах).
13. Методи пошуку бізнес-ідей стартапу
14. Джерела та методи отримання ідеї інноваційного продукту, креативні методики генерування ідеї продукту стартапу (теорія вирішення винахідницьких завдань, ідейна інженерія).
15. Метод формування ідеї продукту стартапу – інвентаризації характеристик.
16. Морфологічні підходи формування ідеї інноваційного продукту (метод заперечення і конструювання, метод систематичного покриття поля, метод послідовного винахідництва).
17. Метод морфологічного ящика формування ідеї продукту стартапу, створення локальних інновацій для формування ідеї продукту стартапу.
18. Сутність та типи мінімального життєздатного продукту, розробка і розвиток мінімального життєздатного продукту в повноцінний продукт.
19. Scrum – як інструмент проектування продукту стартапу.
20. Полотно ціннісної пропозиції (анг. Value Proposition canvas).
21. Продуктивні та не продуктивні методи перевірки ідеї.
22. Ситуаційні методи перевірки (інтерв'ювання потенційних покупців, створення прототипу версії 0.01, краудсорсинг).
23. Ґрунтовні методи перевірки ідеї стартап-проекту, створення Лендінгу.
24. Інформаційні технології перевірки ідей.
25. Методи перевірки життєздатності продукту: цільові сторінки, спліт-тести, контекстна реклама, цифрові прототипи, тестування, завоювання ринку з наступною зміною профілю.
26. Інформаційні ресурси для перевірки життєздатності продукту.
27. Сутність команди стартап-проекту, формування команди учасників за ролями та функціями.
28. Розподіл участі та часток майбутнього бізнесу між членами команди стартапу.
29. Масштабування команди стартап-проекту. Модель розвитку команди Б. Такмана.
30. Етапи масштабування команди стартап-проекту. Особливості роботи стартап команди на кожному з етапів розробки стартап-проекту.
31. Сутність менторингу в стартапі, відмінності між коучингом та менторством, переваги та недоліки менторства.
32. Типи та види менторингу стартап-проектів, типи та функції менторів стартап-проекту.
33. Процедура пошуку та залучення менторів, особливості взаємодія стартаперів з менторами. Процедура реалізації менторингу стартап-проекту.
34. Стартап екосистема і її складові.

35. Сутність янгол-синдикатів, модель янгол-синдикатів.
36. Сутність акселератора та бізнес-акселератора стартапів. Бізнес-модель акселератора, процедура акселерування.
37. Вибір акселератора для стартап-проекту, особливості функціонування вітчизняних та закордонних акселераторів стартапів.
38. Сутність бізнес-інкубаторів та стартап-інкубатори. Функції бізнес-інкубаторів для стартап-проекту.
39. Особливості вибору бізнес-інкубатора та умови бізнес-інкубування. Ключові характеристики вітчизняних та закордонних стартап-інкубаторів.
40. Етапи перетворення стартап-проектів у підприємства. Особливості створення підприємства на базі стартапу на основі ФОП, ТОВ, АТ.
41. Зміст бізнес-моделі. Типи бізнес-моделей. Інноваційна бізнес-модель.
42. Шаблон бізнес-моделі «Canvas» характеристика її структурних блоків.
43. Процедура побудови бізнес-моделі за стратегією від продукту, від клієнта, професіоналу, фори.
44. Шаблон бізнес-моделі «Lean» характеристика її структурних блоків.
45. Методи дизайну бізнес-моделі стартап-проекту.
46. Поняття маркетингу стартапу. Ключові відмінності маркетингу стартапу та маркетингу товару/послуги для вже існуючого бізнесу.
47. Етапи реалізації маркетингу стартап-проекту.
48. Маркетингові моделі за стадіями розвитку стартапу.
49. Структура аналізу ринку стартап-проекту. Методи оцінювання обсягу ринку стартап-проекту.
50. Сегментування ринку продукту стартап-проекту.
51. Оцінювання конкуренції на ринку стартап-проекту.
52. Метод оцінювання перспектив зростання ринку.
53. Методи вивчення цільової аудиторії стартап-проекту, позиціонування та сегментування цільової аудиторії стартап-проекту.
54. Методологія розвитку клієнта (Customer Development Methodology).
55. Побудова комунікацій стартапу з клієнтами, формування попиту.
56. Способи просування стартапу на ринок, залучення та комунікації зі споживачами стартапу (контент-маркетинг, Email-маркетинг, SEO, Блоги, SMM).
57. Канали просування продукту стартапу, власні та зовнішні засоби продажу.
58. Процедура формування маркетингової стратегії стартапу, визначення бюджету маркетингу
59. Структура та характеристика блоків плану маркетингу стартапу.
60. Ключові відмінності бізнес-плану стартап-проекту від традиційного.
61. Структура резюме бізнес-плану стартап-проекту, опис стартап-проекту, опис продукту стартап-проекту.
62. Розділ бізнес-плану стартап-проекту «Аналіз галузі / ринку».
63. Формування плану збуту та маркетингового плану у бізнес-плані стартап-проекту.
64. Особливості виробничого плану бізнес-плану стартап-проекту.
65. Організаційний план бізнес-плану стартап-проекту (у т. ч. календарне планування, формування дорожньої карти).
66. Фінансова модель стартапу: розрахунок початкових вкладень у стартап-проект, вихідні операційні дані та операційні дані стартап-проекту. Операційна рентабельність стартап-проекту.
67. Фінансова модель стартапу: грошовий потік за результатами реалізації стартап-проекту. Визначення обсягів необхідних інвестицій у стартап-проект.
68. Показники ефективності стартап-проекту: EBITDA, чистий прибуток, окупності інвестицій, внутрішня норма прибутковості.
69. Показники ефективності стартап-проекту: інвестиційна привабливість стартап-проекту, вартість стартап-компанії до отримання фінансування.
70. Аналіз ризиків реалізації стартап-проекту.

71. Характеристика ринку інноваційного інвестування. Специфіка венчурного інвестування.
72. Форми інвестування стартап-проектів бізнес-яголами.
73. Краудфандинг та особливості розміщення стартап-проектів на краудфандингових платформах.
74. Способи інвестування стартап-проектів, форми залучення інвесторів у стартап-проект.
75. Методи оцінювання вартості стартапів: з точки зору венчурного інвестора, витратний метод, метод Беркуса.
76. Методи оцінювання вартості стартапів: метод венчурного капіталу через обчислення кінцевої вартості або розрахунок доінвестиційної і після інвестиційної вартості стартапу.
77. Методи оцінювання вартості стартапів: метод оцінювання потенційної аудиторії за прибутковістю клієнта, метод оцінювання перспективної вартості.
78. Методи оцінювання вартості стартапів: заснований на мультиплікаторах, метод скорингу, метод PVN.
79. Особливості співпраці з інвесторами стартап-проекту на посівній стадії, стадіях запуску, зростання та розширення.
80. Пошук та проведення переговорів з інвесторами.
81. Документування взаємовідносин з інвесторами стартап-проекту: укладання листа про зобов'язання, інвестиційного меморандуму, інвестиційний договір, договір позики, товариства, акціонерна угоди.
82. Формування інвестиційної пропозиції стартапу.
83. Сутність екзиту «Exit» стартап-проекту, стратегія виходу інвестора на основі продажу проекту, частки інвестора, IPO.
84. Реєстрація стартапу як юридичної організації, законодавчі акти, що регулюють діяльність стартапів в Україні.
85. Регулювання відносин між учасниками стартапу (учасниками команди, партнерами та інвесторами), укладання договорів з контрагентами з фаундерами.
86. Інтелектуальна власність у стартапуванні. Права інтелектуальної власності учасників стартап-проекту.
87. Процедура патентування у стартап-проектах. Аналіз патентоспроможності складових стартапу.
88. Захист стартапу як об'єкта інтелектуальної власності на ранніх стадіях розробки.
89. Специфіка презентації стартап-проекту для інвесторів, структура «пітча».
90. Особливості складання презентацій стартап-проекту для посівного інвестування та повної презентації проекту.